ملی کتبخانه سی

ابتدائیه قسمی

عدد ٢٠

مختصر عثمانلی جغرافیاسی

معارف نظارت جلیله‌سی صوڭ

پروغرامه توفیقاً ترتیب ایدلمشدر

استانبول

(قره‌بت) مطبعه‌سی — باب عالی جاده‌سنده

١٣٣١

جغرافی
ی (٤)

حسن سری

[illegible]

مختصر عثمانلی جغرافیاسی

مکاتب ابتدائیه ده تدریس اولنمق
اوزره ترتیب اولنمش و معارف نظارت
جلیله‌سی معرفتیله علمه آثار نکی
پروغرامه قبول ایدلمشدر

استانبول

(ثروت) مطبعه‌سی
باب عالی جوارنده

۱۳۲۵ - ۱۳۲۷

جغرافیه
ترکی

مقدمه

جغرافیا فنك هیأت مدنیهٔ حاضره‌جه اكتساب ایلدیگی اهمیت وارستهٔ ایضاحدر . ملل متمدنه‌نك هپسی مكتبلرینه بو فنی قبول ایتمشلر هانكی مسلكه سلوك ایدرلرسه اولسون هر بر شاكرده معرفته تعلیم ایدیورلر . بونكله‌ده قالمامشلر ، جغرافیانك اعطا ایلدیگی معلوماتك ماهیت و تنوعی اعتباریله — تركب ایتدیگی اقسامی بر مستقل شعبه حالنه قویمشلر «طبیعی جغرافیا» «ریاضی جغرافیا» «عسكری جغرافیا» كبی ناملرله مفصل و مختصر بر چوق كتابلر یاپه‌رق موقع استفادهٔ عامه‌یه قویورلر . بو اقسام متنوعه ایچنده «خصوصی جغرافیا»

اڭ زیاده بیش نظر اعتباره آلنه‌رق هرقوم، اولاد وطنه
اڭ اول کندی مملکتنڭ جغرافیاسنی بیلدیرمکه همت
ایدیور

مکتبلرمز اصول جدیده‌یه تطبیقاً اصلاح
ایدلدیکی صره‌ده جغرافیا فنی‌ده آرتق بیش نظر اعتباره
آلنه‌رق او بابده لسانمزده‌ده کتابلر یازیلوب نشر ایدلدی
فقط هنوز مملکتمزڭ جغرافیاسی مناسب بر صورتده
تعلیم و تعریف ایدر بر کتاب یازلمدی واقعا ممالك عثمانیه
نڭ جغرافیاجه احوال عمومیه‌سی جغرافیا کتابلرنده موجود
اولدیغی کبی ولایت ایچون آیریجه کتابلرده واردر،
فقط بونلرڭ بعضیسی لزومسز تفصیلاتله دولدیرلمش اولوب
شلر بعضیسی‌ده مختصر سه‌ده ایچنده معلومات لازمه
غیر موجود رساله‌لر اولدیغندن لایقیله استفاده اولنه
میور حالبوکه تحصیلك مکملیتی مکاتب ابتدائیه‌دن باشلار.

مقتضی ایجاب ایدر بر بیوك مسلك اساسی متین اولمزسه
چوق دوام ایدهمز ، مندرس اولور بو حقیقت اخیراً
اهمیتله تلقی اولنەرق تحصیلات ابتدائیەنك بر حسن صورتده
اجراسی چارەلرینه باقلمغه باشلادیغندن هر مرتبهٔ
ابتدائیهٔ تحصیلده بولنان اطفاله ممالکمزك جغرافیاسی
حقنده بر فکر اجمالی ویرمك اوزره اشبو مختصر عثمانلی
جغرافیاسنی قلمه آلەرق نشره جسارت ایلدم اگر بو اثر
عاجزانه مظهر قبول اولورسه بوندن جسارت آلەرق
ممالك عثمانیەیی دها ایی بیلمك آرزوسنده بولنانلر ایچون
دها مفصل بر کتاب یازمقده تمکسزم وبالله التوفیق

ممالك عثمانيه جغرافياسى

ممالك عثمانيه جغرافياسنك بحث ايتديكى مملكته (ممالك دولت عليه عثمانيه ديور)

ممالك عثمانيه آوروپا ، آسيا و افريقا قطعه‌لرنده‌در [١] اوروپا قطعه‌سنده بولنان ممالك عثمانيه‌يه (روم ايلى) . آسيا قطعه‌سنده بولنان ممالك عثمانيه‌يه (آناطولى) و (عربستان) ديرلر افريقا قطعه‌سنده بولنان ممالك عثمانيه‌نك هپسنه مخصوص بر اسم اولمايوب هر برى كندى بولنديغى محلك اسميله بيلنير

ممالك دولت عثمانيه ١٥° ايله ٤٦° عرض شمالى آراسنده و پاريس رصدخانه‌لرندن اعتباراً ١٠° ايله ٥٠° طول شرقى

[١] اسلامبول اوروپا اوزرنده بولنديغندن بو مملكتك دخى اسمى اولمامق ايچون كتابك بو طرفنه جغرافيا تعبيراتى متعلق (مرطاب اسماسنه) علاوه اولنمدى ماده‌سنه مصادف اولنه‌جق سؤال و اصطلاحات شاگردانه مناسب صورتده تفهيمى خواجه افنديلره عائددر

ارضنده عموم مساحه سطحیه‌سی ٤,٣٨٧,٠٠٠ کیلو متره مربع و مجموع نفوسی ٣٤,٦٥٠,٨٥٠ در [١]

ممالک عثمانیه‌نک شمالنده آوستریا ، صربستان ، رومانیا ور بسه شرقنده روسیه ایله ایران وجنوبنک بر قسمی ، جنوبنده جنوبنک دیکر قسمی ایله حبش ، سودان وصحرای کبیر مملکتلری وغربنده جزائر قطعه‌سی واردر بومملکتلردن بشقه بحر سفید بر اوجی ممالک عثمانیه اچریسنه کیردیکی کبی آطه‌لر ، مرمره دکزلری بسفور وبحر احمر و بوغاز قسمینه جر سواحل و بصره کورفزینک بر پارچه‌سی دولت عثمانیه‌نکدر

دولت عثمانیه مملکتی دائره‌جه بر طاقم (ولایت) لره ، ولایتلر (سنجاق) ویاخود (لوا)لره ، لوالر (قضا)لره واونلرده (ناحیه) لره آیرلمش ولایتلرده والی ، سنجاقلرده متصرف ، قضالرده قائمقام وناحیه‌لرده مدیر نامیله طرف دولتدن تعیین اولنمش مأمورلر واردر بعضاً بر سنجاق هیچ بر ولایته تابع اولمیوب دوغریجه درسعادت ایله مخابره ایدر بونلردن بشقه اداره‌جه امتیازلی (امارت)لرده واردر

[١] ١٨٩٧ سنه‌سنه مخصوص نشر اولنان (غوطه) سالنامه‌سندن

١ — روم ایلی

١ — روم ایلی قطعه‌سی ممالک عثمانیه‌نک شمالنده بولنان قسمی اولوب مساحه‌سی ٣٢٦,٣٧٥ کیلومترو مربع واهالیسی ١٠,٣٩٩,٠٠٠ نفوسدر

بو مملکتک شمالنده آوستریا، صربستان ورومانیا مملکتلری، شرقنده بحر سیاه، جنوبنده استانبول بوغازی، مرمره دکزی قلعهٔ سلطانیه بوغازی، آطه‌لر دکزی، یونانستان وغربنده بوسنه وآدریاتیق دکزلری، قره طاغ ملکتی وآوستریانک دالماچیا ایالتی واردر

حدود سیاسیه صاوا، دوسا، تموق وطونه نهرلری ایله اس اعتباری خط مفروضلردن عبارتدر

قره دکز ساحلنده ممالک عثمانیه (مملکه) اسکله‌سنک جنوب طرفندن باشلار و ساحلک کرتی حصینی ار اولدیغندن قورطه‌لی هوالرده گمیلرک محافظه اولنه‌جق لیمانلر همان یوق کبیدر باشلیجه لیمان (بورغاز) لیمانیدر قره دکزده‌کی مشهور بورنلر (قالیاقره) و(امینه) بورنلری ومشهور اسکله‌لر (وارنه) و(بورغاز)در

قره دکزدن مرمره به کیرلدیکی زمان بوغازك نهایتنده الك اول تصادف اولنان شهر (استانبول) در . سکره مرمره اوزرنده الـ مشهور اسکله لر (سلوری) و (تکفور طاغی) در قلعه سلطانیه بوغازی اوزرنده اڭ مهم شهر (کلیبولی) ودها صکره (سدالبحر) در

قلعه سلطانیه بوغازندن جنوبه اطه لر دکزنده (کلیبولی) نڭ جنوب غربیسنده (ساروس) کورفزی ، آز ایلریده (دمده آغاج) و (قواله) اسکله لری ودها صکره (خالکیدیکا) شبه جزیره سی کورولور خالکیدیکا شبه جزیره سنك غرب طرفنده (سلانیك) کورفزی واسکله سی واردر

روم ایلینك غرب ساحلنده یونان ودولت علیه حدودی اوزرنده (پره وزه) کورفزی واردر بو کورفزڭ شمال ساحلی دولت علیه نك وجنوب ساحلی یونانستانڭدر شمالدن بو کورفزه دوکولن (آرته) نهری یونان حدودینڭ بر قسمی تشکیل ایدر بو ساحلدن شماله طوغرو ایلریلدیکی حالده (اولونیا) یوق ایله (آولونیا) کورفزی بولنور اسقودره کولندن چیقان (بویانا) نهری قسماً قره طاغ حکومتی تشکیل ایدر

روم ایلی قطعه‌سنك هواسی على العموم معتدل. شمال طرفلری وطاغلق یرلری دها صوغوق وجنوب طرفلری ایله اووه قلان محللری دها صجاقدر. شمال طرفنده طونه نهری ساحلنده بولنان دوز محللرك هوه اساتیه‌سی هر طرفدن زیاده‌در

۲ — روم ایلینك طاغلری اصل (آلپ) سلسله‌سندندر بو طاغلر روم ایلی قطعه‌سنه غرب شمالندن کیروب ابتدا اول (بوسنه) طاغلری نامیله شرق جنوبی‌یه دوغری قطعه‌نك اورته یرلرینه قدر دوام ایدر اوراده (شار) طاغنده ایکی قوله آیریلوب بری شرقه دوغری دوامله قره دکز ساحلنده امینه بورونده نهایت بولور دیکری جنوبه کیدرك یونانستانه کیرر شرقه کیدن (بالقان) سلسله‌سیدرکه (بویوك بالقان) و (کوچك بالقان) نامنی آلیر بوندن جنوبه دوغری ایکی قول آیریلیر بری قره دکز ساحلی بویجه دوام ایدن (استرانجه) ودیکری مرمره دکزی ساحلنه اینن (رودوپ) ماحود (دسپوط) طاغیدر — شار طاغندن آیریلوب جنوبه دوغری کیدن سلسله آرناوودلق طاغلری نامنی آلیر — بو طاغلرك ایچنده اك یوکسك شار طاغیدر

٣ — روم ايلينك صولرى قره دكزه، مرمره و آدرياتيق دكزينه دوكلديكندن، مملكت قره دكز مرمره و آدرياتيق سطح مائللرى اولەرق اوچ سطح مائله آيريلير. قره دكز سطح مائلنده اڭ بيوك نهر (طونه) در. طونه نهرى المانياده قره اورماندن چيقار. المانيا، اوستريا، صربستان مملكتلرندن كچدكدن صكره ممالك عثمانيه يه كيرر. صاوه تيموق نهرلرى ايله (ايسكر) لوم صولرى آلدقدن صكره روماميا حدودينه كيرر و اورادن قره دكزه دوكولور. صه سماى عرضاً ممالك محروسه دن آيران (درينا) صويى صاوه يه دوكولەرك اونكله برابر (طونه يه) قاريشير. طونه نهرنده واپورلر ايشلر و تجارتجه پك اهميتى واردر.

مرمره دكزى سطح مائلنده اولا (سريچ) نهرى واردر. سريچ نهرى ... سلسله سندن چيقان (سريچ) و (طونجه) نهرلرينك برلشمسندن حاصل اولمشدر. بيوك نهرلردن اسمه كيديكى برر طاشلق اولدقلرندن انجه واپور ايشله مز بوندن صكره ينه اطه لر دكزينه (مستا) و (استرومجه) نهرلرى دوكولديكى كبى سلانيك كورفزينه (واردار) و (قره صو) نهرلرى آقار.

درياتيق دكزى سطح مائلنده (ماردە) نهرى پرموره

كورفزینه دوكولور (بوسنه) و آرناوودلق طاغلری آره‌سندن
كچه‌رك ایچه اورون اولان (درینا) و (بویانا) نهرلری دوغریجه
آدریاتیق دكزینه آقار

سیرده (طاكسوس) كولی اسنروغه نهری حاصل
ایدر (نسلك) كولی حالكدنكا سه جزیره سند در
(اوحری) كولنك صولری درینا (اشقودره) كولنك
صولری بویانه نهرلری دكزه دوكرلر

٤ — روم ایلی اوروپانك هواسی اك معتدل و كوزل
مملكتلرندندر منطقهٔ معتدله‌یه مخصوص ولان آغاجلر و اوتلر
بونده چوق اولور باشلیجه محصولاتی بغدای، آرپه، چاودار
یولاف، مصر بغدای، كتان، پاموق وساره‌در آغاجلرك
اك مشهورلری اریك كراز، وشنه، نار، الما زیتون
آلمه‌لرده ليمون، پورتقال، پورنج، آغاچقاووندر كل
سنبل كبی چیچكلر هرطرفده واردر اورمانلرنده مشهور
قواق، چام، مشه، چنار آغاجلری بولنور اهلی آتلری
حیوانلردن كدی، كوپك، قویون، كچی، صغیر، ات،
مركب وحشی حیوانلردن چقال، ملكی، آیی، قورد جوقدر
بعض طرفلرنده اپك بوجكی بسلنوب اپك آلنیر بعض
یرلرنده سولوك چیقار جوار دكزنده بالق جوق بولنور
معدنلرندن دمیر، باقر، قورشون، قلای، معدن كومری

طاغلرڭ جوعنده واردر حاصلی بو ملك محصولاتجه زنكين
رلوديدر

تقسیمات ملکیه

روم ایلی قطعه‌سی ؛ استانبول ، ادرنه ، سلانیك ، مناستر ، یانیه ، اشقودره ، قوصوه ، بوسنه ، شرقی روم ایلی ، کرید ولایتلری ، بله اون ولایت ایله بلغارستان امارتنه آیرلمشدر بونلردن بلغارستان امارتی دولت علیه‌نك اداره‌سنده امتیازلی بر ایالتدر ؛ شرقی روم‌ایلی ولایتنده برر امارتی واردر ؛ بوسنه ولایتی سنجاقلری اوستریا اداره ایدیور .

استانبول ولایتی — بو ولایته (شهر امانتی) ده داخل سنجاقلری (بك اوغلی) ، (اسکدار) ، (چتالجه) در مرکز ولایتی (استانبول) در استانبول دولت علیه‌نك پایتخت سلطنتی اولدیغندن اهمیتی پك زیاده‌در بحر سیاه ایله مرمره دکزینی برلشدیرن بوغازك غرب جنوبی طرفنده‌کی اغزنده اولوب دنیاده بر مثلی داها بولنمه‌جق درجه‌ده کوزلدر ؛ هله موقعنك هوالرده کملر ایچون تماشا قدر مسلی ، کوزل وکیمس نسه بر تماشا داها بولنه‌مار ایچنده سول سرایلری کوزل جامعلر ، بر چوق مکتب حکومت دائره‌لری ککش جاده‌لر واردر . وشهری پك کوزل کوسترر ترسانه و طوبخانه فابریقه‌لری پك سوکدر (بومار ایچی) دیلن

استانبول بوغازینك ایکی طرفنده‌کی باغلر کورونجه رفعت دها
کوزللك ویرر . اهالیسی بر ملیون قدر در . بك اوغلی واسکدار
مضافاتلری شهرك بر پارچه‌سیدر . املاك سدلر صوقاقلر .
کاغدخانه کبی بر چوق سیر یرلری واردر . بو شهر ایکی

بیزانس امپراطورلرینك پایتختی ایکن بوندن درت یوز اللی سنه قدر اول خاقان فاتح سلطان محمد خان حضرتلری طرفندن فتح اولنمشدر

استانبوله (درسعادت) و (درعلیه) ده دیرلر . بو ولایت داخلنده مرمره دکزی اوزرنده اك مشهور اسکله (سلوری) موقعیدرکه ، بارن بوراده برده سایر قوریلور

ادرنه ولايتى — بو ولايتك شمالنده شرقى روم ايلى ولايتى
غربنده قره‌دكز، شرق جنوبنده استانبول ولايتى، جنوبنده
مرمره دكزى قلعهٔ سلطانيه بوغازى واطه‌لر دكزى، غربنده
سلانيك ولايتى واردر. اراضيسى مسطحدر (ادرنه)، (كوملجنه)
(تكفور طاغى)، (دده آغاج) (كليبولى)، (قرق كليسا) سنجاق
لرى حاويدر. مركز ولايت ادرنه شهريدر. بو شهر مريچ
وطونجه نهرلرينك برلشديكى يرده بولنوب، سوت سارى و سكى
ودباغلردن على الخصوص حسمكان صابون سلم ناى حصيرلرينك
مامردهلرى جامع شريفلرى واردر. دولت عليه‌نك ايكنجى پايتختى
اولديغى ايچون اهميتلى اولديغى كبى ايكنجى اردوى همايونكده
مركزيدر. درسعادتدن اوروپايه كيدن دمير يولى بو شهردن
كچر. نفوسى ٧٠،٠٠٠ راده‌سنده‌در

بو ولايتك مشهور موقعلرندن (تكفور طاغى) مرمره
اوزرنده و (كليبولى) قلعهٔ سلطانيه بوغازى اوزرنده در
(دده آغاج) اطه‌لر دكزى اوزرنده اسكله اولوب، ادرنه
وسلانيكدن بورايه بر دمير يولى قولى كيدر

سلانيك ولايتى — سلانيك ولايتك شمالنده قوصوه
ولايتى و بلغارستان امارتى، شرقنده شرقى روم ايلى و ادرنه
ولايتلرى، جنوبنده اطه‌لر دكزى، غربنده مناستر ولايتى
واردر. خالكيديكا شبه جزيره‌سى بو ولايتك جنوبنده‌در

اراضيسى منقسمدر (سلانيك) ، (سيروز) و (درامه) لمنده اوچ سنجاق واردر مركز ولايتى سلانيك كورفزى ساحلنده سلانيك شهريدر بو شهر روم ايلينك اك منتظم موقعلرندن اولوب دكز كنارنده كوزل رريحيمى واردر بو شهردن استانبوله ، اوروپايه ماسيره دمير يوللرى كيدر اهاليسى ١٥٢,٠٠٠ نفوسدر

ماستر ولايتى — ماستر ولايتك شمالنده قوسوه ، سرقنده سلانيك ولايتلرى ، جنوبنده يونانستان ، يانيه ولايتى و غربنده يانيه واشقودره ولايتلرى واردر اراضيسنك چوق يرى طاغلقدر (ماستر) ، (دره) ، (ايلبصان) (كوريجه) و (سرفيجه) سنجاقلرينى حاويدر مركزى ولايتك وسطنده اوچنجى اردوى همايون مركزى اولان ماستر شهريدركه كوزل چوراب معمولاتيله مشهور اولوب ٤٥,٠٠٠ نفوسى واردر ور دمير يولى ايله سلانيكه مربوطدر

يانيه ولايتى — يانيه ولايتك شمالنده اشقودره وماستر ولايتلرى ، شرقنده ماستر ولايتى ، جنوبنده ارته كورفزى ويونانستان وغربنده ادرياتيق دكزى واردر اراضيسنك قسم اعظمى طاغلقدر (مجوه) اوومسك هوثاسانيه ى مشهوردر يانيه كولنده چوقجه مقدارده طاتلى صو بالغى چيقار (يانيه) (اركرى) ، (پره وزه) ، (برات) سنجاقلرينى حاويدر مركز

ولایت ناحیه‌سی گولی اوزرنده واقع یانیه شهریدر که نفوسی ۲۰,۰۰۰ در

اشقودره ولایتی — اسقودره ولایتنك شمالنده قره‌طاغ اراضیسیله قوصوه ولایتی ، شرقنده ینه قوصوه ایله مناستر ، جنوبنده یانیه ولایتلری ، غربنده آدریاتیق دکزی واردر اراضیسی طاغلق و طاشلق اولدیغندن محصولاتی آزدر (اشقودره) و (دراج) نامنده ایکی سنجاغی واردر مرکز ولایت اشقودره گولنك اتکی اوزرنده واقع (اشقودره) شهریدر بو شهرك اهالیسی ماهرجنکجیلری یك گوزل وجوارنده انجیر و توت ماصچه‌لری مبذولدر نفوسی ۴۵,۰۰۰ در

قوصوه ولایتی — قوصوه ولایتنك شمالنده صربستان قرالغی ، شرقنده بلغارستان اماره‌سی ، جنوبنده سلانیك و بوسنه ولایتی واردر صربستاندن کلرك طونه نهرینه قاریشان (موراوا) صویی بو ولایت داخلنده جریان ایدر اراضیسی قسماً طاغلقدر (اسکوب) ، (پرشتنه) ، (یکی پازار) ، (ایپك) ، (طاشلیجه) ، (پرزرین) سنجاقلری بو ولایتدندر مرکز ولایت واردار نهری اوزرنده اسکوب شهریدر بو شهر سلانیکدن متروویچه‌یه کیدن دمیر یولی اوزرنده اولدیغی کبی، ینه بورادن آیریلان دمیر یولی دها آیریلرق صربستانه کیدر واورادن درسعادتدن اوروپایه کیدن دمیر یولنه وارلیر ، نفوسی ۳۰,۰۰۰ در اوچنجی

پادشاه جنتمكان خداوندكار سلطان مراد حضرتلرينك شهيد اولملرينه موجب اولوب فقط دشمنك قوتنى شكستن قيران ويومك ايچون عثمانلى تاريخنده اك پارلاق صحيفه‌لرى طولدران مشهور قوصوه محاربه‌سنك اجرا اولنديغى محل بو ولايتده خلقنده پرشتنه قصبه‌سنده كائن (قوصوه) اووه‌سيدر

بوسنه و هرسك — بوسنه ولايتنك شمالنده اوستريه، شرقنده صربستان مملكتلريله قوصوه ولايتى، شرق جنوبنده قره‌طاغ مملكتى، غرب جنوبنده غرب طرفنده ينه اوستريا ممالكى واردر. ماشليجه (بوسنه) و (هرسك) قسملرندن مركب اولوب بوسنه شمالنده، هرسك جنوبنده‌در. موقتاً اوستريانك اشغال عسكريسى آلتنده ايسه‌ده، معاهدات حكمنجه دولت عليه‌نك ملكيدر. مركز ولايت بوسنه صويى اوزرنده كائن و ۷۰،۰۰۰ نفوسى حاوى بوسنه شهريدر. بوسنه قسمنك ديكر مشهور مواقعى (سالوقه)، (تراونيك) وهرسك قسمنك مشهور موقعى (موستار) در

بلغارستان امارتى — بلغارستان امارتنك شمالنده روماـنا مملكتى، شرقنده قره‌دكز، جنوبنده شرقى روم ايلى وسلانيك ولايتلرى، غربنده قوصوه ولايتى وصربستان واردر اراضيسى دوز وپك زياده منبتدر امارتك مركزى غرب جنوبنده واقع (صوفيه) شهريدر بوشهر استانبولدن اوروپايه

کیدن دمیر یولی اوزرنده بالقان اتکلرنده واقع اولوب ۳۰,۰۰۰ نفوسی واردر. مواقع مشهوره‌سندن طونه اوزرنده اسکله‌لری (ویدین)، (زیشتوی)، (روسچق) (۲۵,۰۰۰)، (سلستره) و قره‌دکز سواحلنده (وارنه)در. وارنه‌دن روسچقه دمیر یولی واردر. بو دمیر یولندن بر قول آرابه‌لری شمنیه کیدر.

شرقی روم ایلی ولایتی — شرقی روم ایلی ولایتنک شمالنده بلغارستان اماراتی، شرقنده قره‌دکز، جنوبنده ادرنه ولایتی و غربنده سلانیک ولایتی ایله بلغارستان اماراتی واردر. ولایتک شرق و وسطی اووه‌لردر. اراضیسی منبتدر. مرکز ولایت مریچ نهری و درسعادتدن اوروپایه کیدن دمیر یولی اوزرنده بولنان (فلبه) [۳۶,۰۰۰ نفوس] شهریدر. ولایتک اسکله‌سی قره‌دکز ساحلنده (بورغاز) قصبه‌سیدر. (یانبولی) (اسلیمیه)، (تاتار بازارجغی) مشهور موقعلریدر. اوروپایه کیدن دمیر یولندن بر قول آرابه‌لری یانبولی‌یه و بورغازه کیدر.

کرید ولایتی — کرید ولایتی بحر سفیدده دولت علیه عثمانیه اداره‌سنده‌کی اطه‌لرک اک بیوکی اولان کرید اطه‌سندن عبارتدر. بو اطه اوروپا و آسیا و آفریقا قطعه‌لری آراسنده بولندیغندن تجارت و عسکرلکجه پك زیاده اهمیتی واردر. شرقدن و غربه دوغری اوزون و طار اولوب سواحلی غیر منتظمدر. اوزرنده بر سلسلهٔ جبال واردرکه الك مشهور تپه‌سی

(ادنه) طاغیدر. اناطولی محصولی زیتون وال‌مشهور معمولاتی صابون وزیتون یاغیدر. (حانیه)، (رسمو)، (قندیه)، (لاشید) و (اسفاکیا) سنجاقلرینی حاویدر. مرکز ولایت (حانیه) شهریدر. بو شهر اطه‌نك شمال ساحلی اوزرنده فرقهٔ عسکریه مرکزی اولوب ایچنده حکومت قوناغی، قشله کبی بعض بیوك بنالر واردر. حانیه‌نك شرق طرفنده (سوده) لمانی مشهوردر. سائر اك مشهور موقعی (مدنه) اسکله‌سیدر.

۲ اناطولی

مواد طبیعیه

۱ — اناطولی قطعه‌سی ممالك عثمانیه‌نك شرقنده بولنان قسمی اولوب مساحهٔ سطحیه‌سی، جوار اطه‌لریله برابر، ۲٤۹,۰۰۰ کیلومترو مربع واهالیسی ۱۵,۰۰۰,۰۰۰ قدردر.

بو مملکتك شمالنده قطعهٔ سلطانیه بوغازی، مرمره دکزی، قره‌دکز، شرقنده روسیه دولتی ممالکندن قفقاسیا قطعه‌سیله ایران مملکتی، شرق جنوبیسنده بصره کورفزی، جنوبنده عربستان، غربنده بحرسفید واطه‌لر دکزی واردر. اناطولینك شرق حدودی اوزرنده بولنان روسیه وایران دولتلری ممالکیله حدود طبیعیه تشکیل ایده‌جك برشی یوق کبیدر. قره‌دکزدن (آرارات) طاغنه قدر ایران حدودینك اوته طرفی روسیه

وآرارات طاغندن بصره کورفزینه قدر اولان حدودك اوته طرفی ایران مملکتلریدر

قره دکز ساحلنده بولنان آناطولی ممالك عثمانیه‌سی (زیره) موقعنك سرق طرفندن باسلار بو ساحلك کرتی جیقنتیسی روم ایلنك قره دکز ساحلی کبی آز اولدیغندن بورطه‌لی هوالرده کمیلر ایجون بارینجق باسلمجه بر (سینوب) لیمانیدر قره‌دکز ساحلنده‌کی مشهور اسکله‌لر (طربزون)، (صامسون) (اسنه بولی)در

قره دکز بوغازندن کچیله‌رك مرمره‌یه کیرلدیکی زمان الك اول تصادف اولنان سهر استانبول ولایتی سنجاقلرندن ازلوب بوقاریده دکری کچن اسکداردر بوندن صکره (ازمید) کورفزی و کورفزك نهایتنده ازمید قصبه‌سی واردر بو کورفزدن بر از اوته‌ده کاملك کورفزی و دها صکره (مدانیه) اسکله‌سی کورولور قلعهٔ سلطانیه بوغازی ایرزنده (قلعهٔ سلطانیه) وبوغازلرك اطه‌لر دکزی نهایتنده (قوم قلعه) واردر

قلعهٔ سلطانیه بوغازندن چیقدقدن صکره اطه‌لر دکزینه کیریلور آناطولینك بو دکز ساحلی پك غیر منتظم اولوب بر چوق کوچك کورفز و بورنلر واردر الك اول (بابا) بورنی، صکره (ادرمید)، (جاندارلی)، (ازمیر) کورفزلری کورولور

اطه‌لر دکزی ساحلنده دولت علیه اداره‌سنده بولنان
اطه‌لرك بر چوق قسمی آناطولی ساحلنه قریب اولدیغی ایچون
آناطولیدن صاییلر و اداره‌جه بحر سفید ولایتی داخلنده‌در
بو ساحلك اك مشهور اسکله‌سی (ازمیر)در ازمیردن صکره
(مرمریس) لیمانی واردر

اطه‌لر دکزی ساحلندن صکره بحر سفید ساحلی باشلار
بو ساحل بر مدت غربدن شرقه دوغری دوام ایتدکدن صکره
جنوبه دوغرولق مصر حدودینه قدر کلیر بو حالده آناطولی
قطعه‌سی بر نوع شبه جزیره‌در بو ساحلك اك بیوك کورفزی
(اسکندرون) کورفزی و اك مشهور اسکله‌لری (مرسین)،
(اسکندرون)، (طرابلس شام)، (بیروت) (صیدا)، (یافه)در
شرق جنوبی طرفندن آناطولینك مصر کورفزی اوزرنده
ساحلی واردر

آناطولی قطعه‌سنك هواسی برقاچ درلودر شمال طرفلرینك
وقره دکز ساحلنك هواسی بر آز صوغوق . اطه‌لر دکزی
ساحلنك هواسی صیجاق و جنوب طرفلرینك هواسی
اوندن صیجاقدر . عمومیله طاغلق اولان یرلری صوغوق
و عربستانه قریب واحوالی اووه اولان طرفلری پك صیجاقدر
ارامیسك موقع آسایشی زیاده‌در

۲ — آناطولینك طاغلری شرق طرفندن واقع ایران مملکتندن کلەرك اولدولت ایله روسیه و ایران حدودی اوزرنده مشهور (آرارات) طاغی تشکیل ایدر صکره اورادن بر قاچ قوله آیریلیر قوللردن بری غربه طوغری دوام ایله آناطولینك جنوب وشمالندن کچر دیگری شماله قره دکز ساحلی بویجه ممتد اولور هر ایکیسی ده اطەلر دکزی ساحلنه ایر بونلردن جنوبده بولنان سلسلەیه (آلتی طوروس) دینیلیر مرمره دکزینك جنوب طرفنده بولنان (سیش) طاغی آلتی طوروس سلسلەسندندر ایکی قولده جنوبه آیریلەرق بحر سفید ساحلی بویجه بر رشته جبال تشکیل ایدەرک نهایت عربستانه داخل اولور بونلردن ساحل طرفنده بولنانه (جبل لبنان) دینیلیر بو سلسلەلر آراسنده اهمیتجه ایکنجی درجەده بعض برچوق سلسلەلر دها واردر آرارات طاغی ۵,۴۰۶ متره یوکسکدر

۳ — آناطولینك صولری باشلیجه قره دکز ، اطەلر دکزی و بحر سفید ایله بصره کورفزینه آقدیغندن ، قره دکز سطح مائلیله اطەلر دکزی و بحر سفید سطح مائلی اولەرق اوچ سطح مائله آیریلیر

قره دکز سطح مائلنده (یشل ایرمق) (قزل ایرمق)

ر (سماريه) نهرلري كورولور بونلردن قزل ايرمق خيلي
بيوك نهر ايسه‌ده ، مجراسي طاشلق اولديغندن ايچنده واپور
كي اشله‌مز

آطه‌لر دكزي وبحر سفيد سطح مائلنده اك اهميتلي نهرلر
ازمير كورفزي حوالرنده اطه‌لر دكزينه دوكولن (كديس)
و (مندرس) وبوروس طاغلرندن ظهور ايله سفيده آقان
(سيحان) وسوريه طرفلرنده دكزه دوكولن (نهرالعاصي) در
بصره كورفزي سطح مائلنده (شط العرب) اردركه مذكور
بصره كورفزينه آقار) بونهر (فرات) و(دجله) نامنده
ايكي نهر طوپلانمسندن حاصل اولمشدر فرات اناطوليك اك
بيوك نهريدر شط العربده بغداده قدر واپور ايشلر واوندن
يوقاريده موصل ودياربكره كلك ايله كيديلر

٤ — يوقاريده سويله‌يكمز كبي ، آناطوليك هواسي
مختلفدر صوغوق اولان يرلرده صوغوق مملكتلرك وصيجاق
اولان طرفلرده صيجاق محللرك محصولاتي اولور عموميته
باشليجه محصولاتي بغداي ، آرپه ، مصر بغداي ، چاودار ،
سيسام ، نخود وآغاجلردن خرما ، ليمون ، پورتقال ، ترنج
اغاج قاوني ، الما ، آرمود ، جوز ، فندق ، بادم ، انجير
وسائره‌در ، پرنج ، پاموق اوروپه‌ده چوق اولور طاغلرنده
مشه ، چام ، چنار ، ديش بوداق ، سكود آغاجلري چوقدر
انسانه آليشيق حيوانلردن كچي ، كوپك ، ايشك ، ماندا ، مركب

واردر عرب آتلری و آناطولینک هنک کیلری مشهوردر وحشی حیواناردن (آیی قورد ، چقال ، ماغون ، ارسلان) بولنور. طاغلرنده هرنوع معدن وار ر

٦

تقسیمات ملکیه

آناطولی قطعه‌سنده یکرمی بر ولایت ایله دوغریدن دوغری‌یه اداره اولنور ش سنجاق واردر بو ولایت وسنجاقلر فرمدکر ، مرمره و اطه‌لر دکزی ، محرسفید ایله فرات ودجله حوضه‌لری اوزرینده‌درلر

یـ فرمدکر حوضه‌سنده بولنانلر سونلردر (طربزون) (سیواس) ، (آنقره) (قسطمونی) ولایتلری ایله (ازمید) ماحود (قوجه‌ایلی) سنجاغی

طربزون ولایتی — طربزون ولایتک شمالنده فرمدکر، شرقنده روسیه مملکتی ، جنوبنده ارضروم وسیواس ولایتلری وغربنده قسطمونی ولایتی واردر کندیسی فرمدکر بوینجه اوزون بر مملکتدر اراضیسی سون طاغلقدر ونهری ایرماقلری چوقدر سنجاقلری (طربزون) ، (جانیك) ، (کشحانه) و (لازستان) در مرکز ولایت ساحلده (طربزون) شهریدر بوشهر خصوصیله اوروپا ایله ایران وهندستان تجارتنك یولی اوزرینده بولندیغندن اهمیتلیدر نفوسی ٤٥،٠٠٠ قدردر. (صامسون) ، (کره‌سون) ، (اونیه) مشهور اسکله‌لریدر

سیواس ولایتی — سیواس ولایتنك شمالنده طربزون، شرقنده ارضروم و معمورة العزیز، جنوبنده حلب و اطنه و غربنده آنقره و قسطمونی ولایتلری واردر. اراضیسنك قوهٔ اساتیهسی یولندهدر. سنجاقلر (سیواس)، (اماسیه)، (توقاد)، و(قره حصار شرقی) در. مرکز ولایت قزل ارمق ساحلنده ٤٠,٠٠٠ نفوسی حاوی (سیواس) شهریدر.

آنقره ولایتی — آنقره ولایتنك شمالنده قسطمونی، شرقنده سیواس، جنوبنده قونیه، غربنده خداوندکار ولایتلری واردر. اراضیسنك دوزیرلری چوقدر. خصوصیله (چایقانه) اوواسی مشهوردر. قوهٔ اساتیهسی زیادهدر. سنجاقلری (آنقره)، (یوزغاد)، (قرشهری)، (قیصریه) در. مرکز ولایت سقاریه نهرینك بر آیاغی اولان (آنقره) چای اوزرنده کائن ٥٠,٠٠٠ نفوسی حاوی (آنقره) در. اسکداردن ابتدا ایدن شمندوفر خطی خداوندکار ولایتندن کچهرك بو ولایته کیرر و آنقرهیه قدر دوام ایدر.

قسطمونی ولایتی — قسطمونی ولایتنك شمالنده بحر سیاه، شرقنده طربزون و سیواس، جنوبنده آنقره ولایتلری و غربنده خداوندکار ولایتی و ازمید سنجاغی واردر. اراضیسی نسبت طاغلقدر. قوهٔ اساتیهسی ایسدر. سنجاقلر (قسطمونی)، (بولی)، (کنغری) و (سینوب) در. مرکز ولایت قزل ارماغك تابعلرندن (کوك ایرمق) اوزرنده واقع و ٢٥,٠٠٠

نفوسی حاوی قسطمونی شهریدر (سینوب) لیمانی اناطولینك قره دکز ساحلنده الڭ امینلی محلدر

ازمید سنجاغی - بو سنجاق قسطمونی و خداوندکار ولایتلریله مرمره دکزی، اسکدار متصرفلغی و قره دکز آرەسندەدر. ازمید کورفزی، وصاپانجه کولی بو لوا داخلندەدر مرکزی ازمید کورفزینك نهایتنده و اناطولی شمندوفر خطی اوزرنده کائن (ازمید) قصبه‌سیدر

مرمره و آطه‌لر دکزی حوضه‌سنده‌کی ولایت وسنجاقلر ولردر (خداوندکار)، (آیدین)، (قونیه)، (اطنه)، (حلب)، (سوریه)، (بیروت) ولایتلریله (بیغا) (جبل لبنان) و (قدس شریف) سنجاقلری

خداوندکار ولایتی — خداوندکار ولایتی شمالده مرمره دکزیله ازمید سنجاغی، شرقنده قسطمونی و انقره جنوبنده قونیه و آیدین ولایتلری و غربنده آطه‌لر دکزیله بیغا سنجاغی واردر. مرمره دکزنده (کملك) کورفزیله (امرالی) و (مرمره) آطه‌لری و اطه‌لر دکزنده ادرمید کورفزی بو ولایت داخلندەدر اراضیسنك بعض طرفلری طاغلق، بعض طرفلری اووه در خوش آب وهواسی زیاده‌در سنجاقلری (بروسه)، (ارطغرل)، (کوتاهیه)، (قره حصار صاحب) و (قرەسی) در مرکز ولایت کشیش طاغی اتکنده ۷۵,۰۰۰ نفوسی حاوی (بروسه) شهریدر بو شهر دولت عثمانیه‌نك ایلك پایتختی اولدیغی ایچون

زیاده‌سیله اهمیتی اولوب ایچنده ایلك پادشاهلر حضراتنڭ بیوك
جامعلری، مکتب اعدادی ملکی و عسکری واردر. بو شهردن
مرمره ساحلنده (مدانیه) اسکله‌سنه بر شمندوفر واردر
و آناطولی شمندوفر خطی بو ولایتدن کچر. ارطغرل سنجاغنڭ
مرکزی اولان بیله‌جك قصبه‌سی بو خط اوزرنده‌در. بو خطدن
اسکیشهر قصبه‌سنه بر قول آیریلرق قونیه‌یه کیدر. برنجی
سلطان عثمان حضرتلرینڭ پدری ارطغرل غازینڭ مدفون
بولندیغی سکود قصبه‌سی مشهوردر.

بغا سنجاغی — بو سنجاق خداوندکار و آیدین ولایتلری
ایله مرمره واطه‌لر دکزی آره‌سنده و قلعهٔ سلطانیه بوغازی
اوزرنده‌در. مرکزی مذکور بوغاز اوزرنده طابیه واستحکا
ملری بولنان (قلعهٔ سلطانیه) ماخوذ (چناق قلعه)‌در.

آیدین ولایتی — آیدین ولایتنڭ شمالنده خداوندکار،
شرقنده خداوندکار و قونیه ولایتلری، جنوبنده بحر سفید
و غربنده اطه‌لر دکزی واردر. ولایتڭ اطه‌لر دکزی ساحلنده
(خاندرلی)، (ازمیر) و بحر سفید ساحلنده (مکری) کور-
فزلری واردر. اراضیسنڭ موقع آسایشی زیاده‌در. (ازمیر)،
(صاروخان)، (دکزلی)، (آیدین)، (منتشا) سنجاقلرینی
حاویدر. مرکز ولایت ازمیر کورفزینڭ نهایتنده (ازمیر)
شهریدر. بو شهردن ایکی قول شمندوفر چیقارق بری صاروخان

سنجاغك مركزی اولان (مغنیسا) قصبه‌سندن كوب (صومه)یه كیدر . دیكری آیدین ودكزلی قصبه‌لرندن كچرك قونیه ولایتنه كیدر بو شمندوفرلر سایه‌سنده شهر بیوك بر تجارت مركزی اولمشدر نفوسی ٢٣٠,٠٠٠ راده‌سنده‌در

قونیه ولایتی — قونیه ولایتنك شمالنده خداوندكار وانقره، شرقنده اطنه، جنوبنده اطنه ولایتلری وبحرسفید وغربنده آیدین ولایتی واردر بحرسفید ساحلنده (انطالیه) كورفزی بو ولایتده‌در اراضیسی منبتدر. سنجاقلری (قونیه) (نیكده)، (اسپارطه) (بوردور) و(تكه)‌در مركز ولایت آناطولی دمیر یولنك بر قولنك منتهاسنده بولنان و ٦٠,٠٠٠ نفوسی محتوی اولان (قونیه) شهریدر آیدین ولایتندن كلن دمیر یولی (دینار) قصبه‌سنه قدر یاپلمشدر

اطنه ولایتی اطنه ولایتنك شمالنده قونیه ، انقره وسیواس، شرقنده حلب ولایتلری جنوبنده بحرسفید وغربنده قونیه ولایتی واردر (اسكندرون) كورفزی بو (یورطه‌لق) لیمان بو ولایت داخلنده‌در اراضیسك قوهٔ انباتیه‌سی ایودر سنجاقلری (اطنه) و (جبل بركت) (ایچ ایل)، (قوزان) و (مرسین)‌در. مركز ولایت سیحان نهری اوزرنده (اطنه) شهریدركه ٤٥,٠٠٠ نفوسی واردر بورادن (مرسین) اسكله‌سنه شمندوفر كیدر .

حلب ولایتی — حلب ولایتنك شمالنده، سیواس معمورة

الجزیره و دیاربکر ولایتلری ، جنوبنده زور متصرفلغی جنوب غربیسنده زور متصرفلغیله سوریه و بیروت ولایتلری ، غربنده بحر سفید و آطنه ولایتی واردر. اراضیسنك قوه انباتیه‌سی فوق العاده‌در. سنجاقلری (حلب) ، (اورفه) و (مرعش) در مرکز ولایت ۱۱۰,۰۰۰ نفوسی اولان (حلب) شهریدر

سوریه ولایتی — سوریه ولایتنك شمالنده حلب ولایتی، شرقنده زور متصرفلغیله بغداد ولایتی، جنوبنده عربستان چوللری ایله قدس متصرفلغی و غربنده بیروت ولایتی ایله جبل لبنان متصرفلغی واردر. اراضیسنك قوه انباتیه‌سی پك زیاده‌در. سنجاقلری (شام)، (حما)، (حوران) (کرکوك) در مرکز ولایت آنتی توروس طاغلرینك سرق طرفنده اولوب اطراف گوزل باغچه‌لرله دوشانمش (شام) شهریدرکه شمندوفر خطلری ایله بیروته و حوران سنجاغنك مرکزی اولان سویده قصبه‌سنه ربط اولنمشدر. شام بشنجی اردوی همایونك مرکزیدر نفوسی ۱۵۰,۰۰۰ در

بیروت ولایتی — بیروت ولایتنك شمالنده حلب ولایتی، شرقنده سوریه ولایتی ، جبل لبنان متصرفلغی و عربستان چوللری، جنوبنده قدس متصرفلغی و غربنده بحر سفید واردر. بو ولایتك اراضیسی طاغلق و یوکسك اولدیغندن هواسی گوزلدر. ساحل دوز اولدیغندن بیوك برون و گورفز یوقدر

کیدر سنجاقلری (بیروت)، (طرابلس شام)، (لاذقیه)، (عکا) و (بلقا) در مرکز ولایت بحرسفید ساحلنده ۱۰۰,۰۰۰ نفوسی اولان (بیروت) اسکله‌سیدر

جبل لبنان متصرفلغی — جبل لبنان متصرفلغی سوریه و بیروت ولایتلری آره‌سنده‌در آراضیسی دغلق طاغلق اولوب اداره‌سی سائر متصرفلقلردن فرقلی و مرکزی (دیرالقمر) قصبه‌سیدر

قدس شریف متصرفلغی — قدس شریف متصرفلغی سوریه و بیروت ولایتلریله بحر سفید، و عربستان چوللری و مصر حدودی آره‌سنده‌در وراسی اسکدن فلسطین دینلن مملکتدر مرکزی (قدس شریف) شهری‌در مشهور اسکله‌لری پورتقال محصولی ایله مشهور اولان (یافه) ایله (غزه) در

فرات و دجله نهرلری حوضه‌سنده شو ولایت و سنجاقلر واردر (ارضروم)، (وان)، (بتلیس)، (معمورة العزیز)، (دیاربکر)، (موصل)، (بغداد)، (بصره) ولایتلری ایله (زور) سنجاغی

ارضروم ولایتی — ارضروم ولایتنک شمالنده طربزون ولایتی، شرقنده روسیه و ایران مملکتلری وجنوبنده وان و معمورة العزیز و غربنده سیواس ولایتلری واردر اراضیسی زیاده منبت وهواسی پك صوغوقدر. سنجاقلری (ارضروم) و(بایزید) و(ارزنجان)در مرکز ولایت ۶۰,۰۰۰

نفوسی رجوق طاشلری ایله ایکی مکتب اعدادیسی اولان ارضروم شهریدر مشهور موقعی دردنجی اردوی همایون مرکزی اولان (ارزنجان) قصبه‌سیدر

وان ولایتی — وان ولایتنك شمالنده ارضروم ولایتی، شرقنده ایران مملکتی جنوبنده، موصل ولایتی وغربنده بتلیس ولایتی واردر. مشهور (وان) گولی بو ولایتده اولوب صویی پك طوزلیدر سنجاقلری (وان) و (حکاری) در مرکز ولایت وان گولنك شرق جهتنده ٣٠,٠٠٠ نفوسی اولان (وان) شهریدر

بتلیس ولایتی — بتلیس ولایتنك شمالنده ارضروم، شرقنده وان، جنوبنده دیاربکر وغربنده معمورة العزیز ولایتلری واردر اراضیسی مستدر سنجاقلری (بتلیس) ، (موش) ، (سعرد) و (گنج) در مرکز ولایت وان گولنه آقان بر کوچك صو اوزرنده (بتلیس) قصبه‌سیدر

معمورة العزیز ولایتی — معمورة العزیز ولایتنك شمالنده ارضروم، شرقنده بتلیس ودیاربکر، جنوبنده دیاربکر وحلب، غربنده طرابزون وسیواس ولایتلری واردر سنجاقلری (خربوت) ، (ملاطیه) و (درسم) در مرکز ولایت فرات نهری جوارنده (خربوت) قصبه‌سیدر .

دیاربکر ولایتی — دیاربکر ولایتنك شمالنده بتلیس

ومعمورة العرب ، شرقنده یه رنكس دجوبنده موصل وغربنده حلب ایله سه معمورة العرب ولایتلری واردر ، جنوب طرفنده (الجزیره) اراضیسك بر قسمی واردر اراضیسی منتظر . دیاربكر قاربوزی پك مشهوردر سنجاقلری (دیار بكر) (ماردین) و(ارغنی) در مركز ولایت دجله نهری اوزرنده ٤٧,٠٠٠ نفوسی اولان (دیاربكر) شهریدر

موصل ولایتی — موصل ولایتك شمالنده دیاربكر ووان ولایتلری ، شرقنده ایران مملكتی ، جنوبنده بغداد ولایتی وغربنده زور سنجاغی واردر اراضیسك قوة انباتیه‌سی فوق العاده‌در سنجاقلری (موصل) ، (كركوك) و(سلیمانیه) در مركز ولایت دجله نهری اوزرنده ٥٧,٠٠٠ نفوسی اولان (موصل) شهریدر بو شهردن دجله نهری اوزرنده كلك ایله بغداده كیدیلیر

بغداد ولایتی — بغداد ولایتك شمالنده موصل ولایتی ، شرقنده ایران مملكتی ، جنوبنده بصره ولایتی وغربنده سوریه چوللری واردر اراضیسی دوز واوملق اولوب فوق العاده منبتدر بو ولایتده تاریخده مشهور اولان بر چوق اسكی معمور شهرلرك خرابه‌لری واردركه (بابل) خرابه‌سی بونلردندر . سنجاقلری (بغداد) (دیوانیه) (حله) (كربلا) در . مركزی دجله نهری اوزرنده (بغداد) شهریدر . آلتنجی اردوی همایونك مركزی اولوب ملكی وعسكری [illegible] مكتبلری و ... نفوسی واردر .

بصره ولایتی — بصره ولایتك شمالنده بغداد ولایتی ، شرقنده ایران مملکتی ، جنوبنده بصره كورفزی و عربستانه عربستان چوللری واردر . سنجاقلری (بصره) ، (منتفك) (نجد) و (عماره) در . مركز ولایت شط العربك (بصره) كورفزینه دوكلدیكی محلدن بر آز اوزرده (بصره) شهریدر .

زور سنجاغی — دیار بكر و موصل و بغداد وحلب و سوریه ولایتلری آراسنده اولوب مركزی (دیر) قصبه‌سیدر .

بو اوچ حوضه‌دن [illegible] آطه‌لر ذكرده بولنان آطه‌لردن عبارت اولمق اوزره (جزائر بحر سفید) ولایتی و (سیسام) مملكتی واردر .

جزائر بحر سفید ولایتی — جزائر بحر سفید ولایتی آناطولینك غرب طرفنده اطه‌لر ذكرینه یاپلمش و طاقم آطه‌لردن مركبدر كه بو آطه‌لرك باشلیجه‌لری (بوزجه‌آطه) ، (لیمنی) (مدللی) ، (ساقز) (ایپساره) ، (استانكوی) ، (رودوس) آطه‌لریدر . بو آطه‌لرك هواسی گوزل و اراضیسی منبت اولوب بتون بر طرفی باغ و باغچه‌در . بو آطه‌لرده زیتون [illegible] محصولی پك ای اولور . درت سنجاغه منقسم اولوب سنجاقلری مركزلری [illegible] مدللی ساقز و رودوس آطه‌لریدر . مركز ولایت رودوس [illegible] (رودوس) [illegible]

[illegible]

آیدین ولایتی ساحلنه یقین بر یرده بولنان (سیسام) اطه‌سی اداره‌جه نصف مرتبه امتیازه مالك اولوب هیچ بر ولایته مربوط دکلدر. مرکز اداره‌سی (حورا) قصبه‌سیدر.

۳ — عربستان

عربستان قطعه‌سی ممالك عثمانیه‌نك شرق جنوبی قسمی اولوب منطقهٔ حاره داخلنده‌در. هواسی یاریق بك صیجاقدر. بو قطعه‌نك غرب طرفنده بحر احمر وباب المندب بوغازی جنوبنده عدن کورفزی وعمان دکزی، شرقنده عمان کورفزی، هرمز بوغازی وبصره کورفزی وشمالنده الجزیره قطعه‌سی واردر. بحر احمر ساحلی دولت علیه اداره‌سنده اولوب بوراده (حجاز) (ویمن) ولایتلری واردر. بصره کورفزی ساحلی دخی دولت علیه‌نکدر. مملکتك ایچری طرفلری (عسیر) و (شمر) شیخلری طرفندن اداره ایدیلوب عمان دکزی ساحلی دولت علیه‌نك تحت اطاعتنده بولنان امرلر طرفندن اداره اولنور. بو قطعه‌ده دولت علیه‌نك اداره‌سنده اولان عقولك مساحهٔ سطحیه‌سی ۶۰۰,۰۰۰ کیلومتره مربع وقوسی ... ۲۰۰,۰۰۰ قدر.

حجاز ولایتی — بو ولایت بحر احمر ساحلنك شمالی ... حوالی مبارکه‌در. اهل اسلام ایچون مقدس اولان ... بو ولایت داخلنده ...

ولایت بحر احمر ساحلنده (جده) اسکله‌سیدر آنجق اك مشهور موقعلری (مکهٔ مکرمه) ایله (مدینهٔ منوره) اولوب بونلردن مکهٔ مکرمه کعبهٔ معظمه‌یی ومدینهٔ منوره پیغمبر علیه الصلاة والسلام افندمزك روضهٔ مطهره‌لرینی حاویدر مکهٔ مکرمه‌ده ٤٥,٠٠٠ ومدینهٔ منوره‌ده ٢٠,٠٠٠ نفوس واردر مکهٔ مکرمه جوارنده (طائف) قصبه‌سنده کوزل باغچه‌لر واردر

یمن ولایتی — بو ولایت بحر احمر ساحلنك جنوب قسمی اولوب ، باب‌المندب بوغازینه قدر کیدر بو ولایتك جنوبنده انکلیزلرك (عدن) مستملکاتی واردر ولایتك طاغلق اولان یرلری کوزل هوالی ایسه‌ده سائر طرفلرینك هواسی پك صیجاقدر اك مشهور محصولی قهوه‌در سنجاقلری (صنعا) (حدیده) (عسیر) و(تعز) در مرکز ولایت عدیمی اردوی عثمانینك مرکزی اولان وکوزل هوالی بر موقعده بولنان ٤٠,٠٠٠ نفوس حاوی صنعادر

٤ — آفریقا قطعه‌سنده‌کی ممالك عثمانیه

دولت علیه‌نك آفریقا قطعه‌سنده بولنان عموم ممالککك مساحهٔ سطحیه‌سی تخمیناً ٤,١٢٧,٠٠٠ کیلومترو مربع ومجموع نفوسی ٢٠ میلیوندر ممالك مذکوره (مصر خدیویتی) ایله (طرابلس غرب) ولایتی ، (بنغازی) سنجاغی و(تونس) ایالتلرندن مرکبدر .

مصر عربوی — بو مملکت شمالاً بحر سفیددن جنوباً حبش و سودان مملکتلرینه قدر اوزانمش انجه و اوزون بر قطعه اولوب، شرق طرفنده بحر احمر و عربستان و غرب طرفنده صحرای کبیر ایله صارلی صحاری واردر. مساحهٔ سطحیه‌سی ۳ ملیون کیلومترو مربع و نفوسی ۱۷ ملیوندر. بحر احمر ساحلی منتظم اولوب پك آز کوچك کورفزی و برونی واردر برونلرك اك مشهورلری (رأس غرب) و (رأس حداده) در بحر احمرك شمال طرفنده (سویس) و (عقبه) کورفزلری و بونلرك آره‌سنده (طورسینا) شبه جزیره‌سی واردر. سویس کورفزندن بحر سفیده بر قنال آچلمشدر. بحر احمر ساحلی بوینجه جبال متسلسله واردر. بو مملکتده، نیل نهری اقار نیل نهری (بحرالابیض) و (بحرالازرق) نامنده نامیله ایکی قولدن مرکبدر، بونلردن بحرالابیض سودانده آفریقانك وسط جهتلرنده (ویقتوریا) کولندن چیقار. بحرالازرق حبش مملکتنده (دمبیا) کولندن چیقار و ایکیسی مصره کیردکدن صکره (خرطوم) قصبه‌سی جوارنده برلشر. و اصل نیل نهری وجوده کلیر. بو صورتله نیل نهری جنوبدن شماله اقه‌رق برچوق آغزلر ایله بحر سفیده دوکولور. بو آغزلرك اك مشهورلری شرق طرفنده کی (دمیاط) و غرب طرفنده کی (رشید) آغزلریدر. بو ایکی آغزك آراسنده بولنان یره (دلتا) دیرلر. نیلدن بشقه مصرده یاغمور اولمدیغندن اراضیسنك چوغی چولدن

عارت بولندیغندن . مصرك زراعتی نیل سایه‌سنده حاصل اولور چونكه برمیین زمانلرده طاشه‌رق اراضی‌یی صولار وصورتله طوپراغه قوة انباتیه‌سی ویرر مصر مملكتی منطقهٔ حاره ایچنده بولندیغندن او منطقه‌یه مخصوص هر نوع محصول . هم‌ده الك ایی اوله‌رق، حاصل اولور هله پنبه‌سی پك مشهوردر ادارهٔ‌سی دولت علیهٔ عثمانیه طرفندن نصب اولنان (خدیو) نامنده بر والی‌یه عائد اولوب . دولته سنوی ویرگی ویرر . وادارهٔ داخلیه‌سی امتیازلیدر خدیولك پدردن اولاده ارثاً انتقال ایدر مصر مملكتی (مصر مصر) ایله (نوبه) و(سودان مصری) دن مركبدر مصر خدیویتنك مركز اداره‌سی (القاهره ویا مصر القاهره) شهریدر بو شهر نیل نهری ساحلنده بولنه‌رق ٢٣٠,٠٠٠ نفوسی حاویدر افریقا قطعه‌سنك بورالرده الك بیوك اسكله‌لری خدیویت مصریه‌نك معروف بلده‌لرندندر (رشید) و سویش قنالنك بحر سفید طرفنده (پورت سعید) و قنالك بحر احمر طرفنده (سویش) و بحر احمر ساحلنده (سواكین) اسكله‌لری خدیویت مصریه‌نك معروف بلده‌لرندندر. بو مملكتك تاریخنه پك بیوك اهمیتی اولوب وقتیله پك قوتلی فراعنه حكومتی بوراسی اداره ایتمش و اووقتك اثرلرندن اولمق اوزره قاهره جوارنده مشهور لهرام‌لر ودها سائر بر چوق مصنوعات جسیمه زمانمزه قدر باقی قالمشدر

طرابلس غرب ولایتی — بو ولایتك شمالنده بحر سفیده

شرقنده سغازی سنجاغی ، جنوبنده صحرای کبیر وغربنده تونس واردر اراضیسی اوقدر منتدر ، سنجاقلری (طرابلس غرب) ، (خمس) (جبل غربیه) و(فزان) در مرکز ولایت بحر سفید ساحلنده (طرابلس غرب) اسکله سیدر سغازی سنجاغیله برابر بو ولایتك مساحهٔ سطحیه‌سی ١ مليون كلومترو مربعی ونفوسی تقریباً ١ میلیوندر

بنغازی سنجاغی — سغازی سنجاغی مصر ، بحر سفید طرابلس غرب ولایتی وصحرای کبیر آراسنده‌در مرکزی ساحلنده (سغازی) قصبه‌سیدر

تونس ایالتی — طرابلس غرب ولایتك غربنده اولوب شمالنده بحر سفید وغربنده فرانسه‌نك (جزائر) مستملکاتی ، واردر مساحهٔ سطحیه‌سی ٣٨,٠٠٠ كلومترو مربع ونفوسی ایکی ملیوندر مرکزی ساحلنده (تونس) شهریدر

